

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van
Waregem
Schakelstraat 41
8790 Waregem

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 3

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: Waregem/W65M-RMID-KNI/2023

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum op 8, 13 en 15/12/2023.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten, enkel deel dossiers	2019-2021	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	geen controle uitgevoerd	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2022	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	geen controle uitgevoerd	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
	Tijdelijke premie COVID	nvt	Bijlage 4: Controle van de toelagen, KB n° 47 van 26 juni 2020 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	geen controle uitgevoerd	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	geen controle uitgevoerd	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	2020-2021	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 25/9/2023.

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar .
Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Wet van 02/04/1965, controle medische kosten

Beslissing- Kennisgeving:

De kennisgevingen van de beslissingen zijn onvolledig geformuleerd. Een volledig geformuleerde beslissing voorziet in:

- de aflevering van een medische kaart Mediprima,
- een ten laste name van de medische/farmaceutische kosten
- en vermeldt een duurtijd. Beslissingen inzake maatschappelijke dienstverlening kunnen maximaal voor 1 jaar genomen worden.

Het systematisch niet vermelden van deze zaken in de beslissing kan een sanctie tot gevolg hebben.

Een alomvattende formulering van een kennisgeving zou kunnen zijn:

“Vanaf dd/mm/yy neemt het OCMW de medische en farmaceutische kosten ten laste volgens de regels van de ziekteverzekering (inclusief/exclusief remgeld). Het OCMW levert tevens een medische kaart af voor de kosten in een verplegingsinstelling (zoals een ziekenhuis). Ten laatste binnen een jaar (*of minder*) wordt deze beslissing herzien.”

Een beslissing tussenkomst medische kosten is individueel, bijgevolg moet de beslissing duidelijk vermelden indien er naast de hoofdbegunstigde nog andere gezinsleden zijn op wie de beslissing betrekking heeft.

Sociaal onderzoek:

Wat betreft de reden van verblijf kan het zijn dat iemand naar België komt om louter medische redenen. Hierbij moet rekening gehouden worden dat er een visum type C met het oog op medische behandeling bestaat.

Vreemdelingen die ziek zijn en voor een behandeling niet terecht kunnen in hun eigen land, maar die in België wel kan worden gegeven, kunnen een visum type C met het oog op een medische behandeling aanvragen. Als de Dienst Vreemdelingenzaken het visum toestaat, kan de vreemdeling voor een kort verblijf (3 maanden) in België verblijven en de behandeling volgen. Naargelang de medische complicaties kan het visum eventueel verlengd worden door de Dienst Vreemdelingenzaken.

Hieruit volgt dat een intentioneel verblijf om medische redenen toegelaten is, mits het volgen van de bovenstaande procedure. Als er een aanvraag tot steun medische kosten komt van iemand waaraan een visum type C met het oog op medische behandeling werd afgeleverd, dan moet het OCMW een sociaal onderzoek voeren en de borgstelling nagaan (zie informatiedocument Medische bewijsstukken)

Als het sociaal onderzoek echter uitwijst dat de steunaanvrager om louter medische redenen naar België kwam en hierbij de bovenstaande procedure niet volgde, dan kunnen de kosten niet ten laste gelegd worden van de POD.

Indien het OCMW van oordeel is dat iemand louter en alleen om medische redenen naar België komt en hiervoor een steunaanvraag doet, zonder asielaanvraag en zonder aanvraag regularisatie, dan is het aan te bevelen contact te nemen met de FrontOffice via vraag@mi-is.be of met de bevoegde inspecteur voor uw OCMW.

Sociaal onderzoek: EU-burger en zijn familieleden:

Indien zij een verblijfsrecht van minder dan drie maanden hebben, verkeren de Unieburger en zijn familieleden in de situatie van een verblijf met een toeristisch karakter of een ander kort verblijf, hetgeen betekent dat het Belgisch socialezekerheidsstelsel niet zal tussenkomen.

Het gaat concreet om de situatie waarin er voldaan is aan de volgende twee voorwaarden:

- De betrokkene diende geen aanvraag tot een verblijfsrecht van meer dan drie maanden in (er is geen bijlage 19 of 19ter).

- De betrokkene verblijft nog geen drie maanden op het Belgisch grondgebied.

Het sociaal verslag moet vermelden hoe lang iemand al in België verblijft. Het dossier moet bij voorkeur bewijsstukken omvatten om de duur van verblijf zoals gesteld in het sociaal verslag te staven. Bij afwezigheid van bewijsstukken wordt betrokkene beschouwd nog geen drie maanden in België te verblijven, tenzij het sociaal verslag een zeer duidelijke uitleg omvat. Met deze uitleg wordt bedoeld dat er geen twijfel kan bestaan over hoe lang iemand al in België verblijft. Het OCMW mag hierbij wel niet enkel voortgaan op de verklaringen van betrokkene indien het OCMW twijfelt over het waarheidsgehalte van deze verklaringen. De bewijsstukken kunnen van allerlei aard zijn (bewijs aanvraag bijlage 19, huurcontract, inschrijving school, bewijs inschrijving gemeente, ... (opgelet, dit is geen limitatieve lijst)). De betrokkene zal in dit geval niet aansluitbaar zijn bij een ziekenfonds. Er is voor de EU-toerist/ander kort verblijf **geen tussenkomst van de POD MI** mogelijk in de medische kosten. Zie ook <https://www.mi-is.be/nl/europeanen> (Schema EU GH met EU).

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

Procedure:

Bij de controle werden 2 dossiers geselecteerd op een weigering van het RMI. Voor beide dossiers werd een inbreuk op de wetgeving vastgesteld.

De beslissing tot weigering werd in geen van beide aangetekend of tegen ontvangstbewijs aan betrokkene betekend. Wat nochtans een wettelijke verplichting is. Hiermee schendt u de rechten van de client.

In toepassing van het artikel 21 § 4 van de wet van 26/05/2002 dient elke beslissing binnen de 8 dagen bij aangetekende zending of tegen ontvangstbewijs te worden overgemaakt aan de betrokkene.

Kennisgevingen en beslissingen zijn in een aantal dossiers onduidelijk- niet leesbaar voor client. Ook de motivering van de beslissingen zijn vaak onvoldoende.

Het OCMW deelde mee dat de brieven momenteel herwerkt worden. Dit zal bij toekomstige controles verder opgevolgd worden.

Maandelijks beslissingen bij variabele inkomsten

Er werd opgemerkt dat uw OCMW in dossiers met variabele inkomsten en bijgevolg ook een variabel aanvullend leefloon niet voor iedere maand een beslissing neemt. Voor elke wijziging van het toegekende recht, ongeacht in welke vorm, moet een nieuwe beslissing worden opgemaakt.

De berekeningen van het aanvullend leefloon bij dergelijke dossiers kunnen desgewenst in lijstvorm voorgebracht worden. Opgelet: bij andere wijzigingen in het dossier moet er opnieuw een volledig onderzoek en uitgebreid verslag zijn, idem voor de jaarlijkse verlenging.

GPMI Bijzondere toelage – verlenging 10%

De inspecteur merkte op dat uw OCMW niet altijd gebruik maakte van de bijzondere toelage verlenging GPMI. Daarom lijsten wij de vormvereisten nogmaals op.

a) Verlenging

Er kan enkel sprake zijn van een bijzondere toelage – verlenging als er effectief een GPMI was op de laatste dag van de periode waarvoor een bijzondere toelage – eerste toelage werd toegekend. Het gaat immers over een verlenging.

Voor alle duidelijkheid: het is niet noodzakelijk dat er een nieuw GPMI ondertekend wordt. Als het bestaande GPMI verderloopt, dan kan men ook voor het reeds bestaande GPMI de bijzondere toelage verlenging aanvragen. Het volstaat dus dat er een GPMI is.

b) Motivatie

Het is noodzakelijk dat het OCMW de aanvraag tot de bijzondere toelage – verlenging van 10% motiveert. Het kan dit doen naar aanleiding van een evaluatie. Deze motivatie moet alleszins schriftelijk gebeuren. Ze kan worden opgenomen in een afzonderlijk document of in de laatste evaluatie, maar dan moet er wel een afzonderlijke titel ‘motivatie’ vermeld worden.

c) Moment van motivatie

Deze motivatie moet worden opgesteld ten vroegste één maand voor het verstrijken van de periode waarvoor een bijzondere toelage – eerste toelage werd toegekend en ten laatste binnen de maand na het verstrijken van dezelfde periode.

d) Inhoud van motivatie

Wat betreft deze motivatie is het OCMW volledig autonoom. Er moet op concrete wijze worden aangetoond dat de betrokkene ‘bijzonder ver verwijderd is van een maatschappelijke of socioprofessionele integratie’. De maatregelen genomen in het GPMI gedurende de periode waarin het OCMW de eerste toelage genoot, hebben onvoldoende geleid naar een doeltreffende integratie van deze betrokkene en het OCMW stelt vast dat er een intensievere of een meer specifieke begeleiding van deze betrokkene noodzakelijk is. Dit moet voor elk dossier specifiek gebeuren, rekening houdend met de specifieke omstandigheden van het dossier.

e) Beslissing van de Raad

Omdat de aanvraag voor de bijzondere toelage – verlenging gedekt moet zijn door een beslissing van de Raad is het noodzakelijk dat de motivatie wordt voorgelegd aan de Raad en dat de aanvraag van de toelage wordt bekrachtigd. Er wordt aanvaard dat dit, net zoals voor de eerste toelage, met een systeem van lijsten gebeurt. De Raad moet dit ten laatste doen voordat er een periode van twee maanden verstreken is sinds het verstrijken van de periode waarvoor een bijzondere toelage – eerste toelage werd toegekend.

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

Beslissing ontbreekt inzake het onderzoek naar de onderhoudsplicht bij student GPMI met voltijds leerplan.

Wat de terugvordering betreft bij de onderhoudsplichtigen, moet de beslissing worden genomen door het BCSD en niet door de maatschappelijk werker en moet deze beslissing tegelijk worden meegedeeld aan de aanvrager en aan zijn debiteuren. Ook indien men afziet van terugvordering (inkomen lager dan terugvorderingsplafond of omwille van billijkheid) moet dit beslist worden door het BCSD.

Rekeninguittreksel: De inspectie heeft kunnen vaststellen dat uw centrum bij iedere aanvraag RMI van de aanvrager eist om al zijn rekeninguittreksels van de 3 laatste maanden voor te leggen, om zo zijn potentieel recht te onderzoeken.

Hoewel het vanzelfsprekend is dat het onderzoek van de bestaansmiddelen van de begunstigde deel uitmaakt van het sociaal onderzoek en dat de kopieën van uittreksels waarop de eventuele maandelijkse bestaansmiddelen verschijnen, kunnen geëist worden, kunnen deze bewijzen (van inkomsten) ook in een aantal gevallen op andere manieren verkregen worden, via de loonfiches, het overzicht van de vakbond, de uitbetalingskassen en via de KSZ-stromen.

Bovendien vormt de eis om systematisch de volledige rekeninguittreksels van de laatste 3 maanden voor te leggen een onaanvaardbare inbreuk in het privéleven van de gebruiker; een begunstigde van het recht op maatschappelijke integratie is wettelijk niet verplicht om zijn maandelijkse uitgaven voor te leggen aan en te rechtvaardigen voor het OCMW.

Bij het onderzoek van het recht moet rekening worden gehouden met de bestaansmiddelen die op of sinds het moment van de aanvraag aanwezig zijn en niet met vroegere inkomsten. In andere gevallen bv indien betrokkene budgetbegeleiding, schuldhulpverlening vraagt of bij een reel vermoeden van fraude lijkt het ons vanzelfsprekend dat er bijkomende bewijsstukken waaronder dus rekeninguittreksels kunnen opgevraagd worden; maar het systematische opvragen van alle rekeninguittreksel voor alle leefloonaanvragen kan niet aanvaard worden.

Ook bij het verifiëren van roerende goederen, is het onderzoek beperkt tot het saldo op de rekeningen.

GPMI specifiek voor studenten:

- in een aantal GPMI's ontbreekt de verplichte vermelding van de te volgen vorming en de instelling waar de vorming wordt gevolgd. (toep art 21§3 Algemeen reglement)
- bevoegdheidsclausule voor studenten aanpassen (ook in de evaluaties)

De behandeling van de knipperlichten

Uit de controle blijkt dat de door het OCMW toegekende feedbackcodes grotendeels correct waren.

Er is een nauwkeurige opvolging van de knipperlichten.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

Medische kosten Wet 65: het is positief vast te stellen dat de kennisgevingen en jaarlijkse sociale verslagen voor loi-bewoners vanaf 2020 aanwezig zijn. Uw OCMW heeft gevolg gegeven aan de opmerkingen van voorgaande inspecties.

Leefloon dossiers RMI: enkele opmerkingen uit voorgaande inspecties komen terug. De inspecteur merkt wel een vooruitgang op inzake de begeleiding en administratieve opvolging van het GPMI.

Knipperlichten: er is een behoud van de goede werking inzake de opvolging van de knipperlichten.

5.2 Debriefing

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

6. CONCLUSIES

De inspecteur stelde geen tekorten en geen te veel ontvangen toelagen vast. Er zijn wel verschillende opmerkingen.

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 werkdagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie. Indien u de conclusies van dit verslag wenst te betwisten, gelieve alle bewijsstukken binnen 15 werkdagen per e-mail aan bovenstaand adres toe te zenden.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Béregère Steppé